

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2015. február 12. *

„Megsemmisítés iránti kereset — 2013/51/Euratom irányelv — A jogalap megválasztása — EAK-Szerződés — EAK 31. cikk és EAK 32. cikk — EUM-Szerződés — Az EUMSZ 192. cikk (1) bekezdése — Az emberi egészség védelme — Emberi fogyasztásra szánt vízben található radioaktív anyagok — Jobbiztonság — Az intézmények közötti jóhiszemű együttműködés”

A C-48/14. sz. ügyben,

az EUMSZ 263. cikk és az EAK 106a. cikk (1) bekezdése alapján megsemmisítés iránt 2014. január 30-án

az **Európai Parlament** (képviselik: L. Visaggio és J. Rodrigues, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

felperesnek

az **Európai Unió Tanácsa** (képviselik: O. Segnana és R. Liudvinaviciute-Cordeiro, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes ellen,

támogatják:

a **Cseh Köztársaság** (képviselik: M. Smolek és E. Ruffer, meghatalmazotti minőségben),

a **Francia Köztársaság** (képviselik: G. de Bergues, D. Colas és N. Rouam, meghatalmazotti minőségben),

az **Európai Bizottság** (képviselik: P. Van Nuffel és M. Patakia, meghatalmazotti minőségben)

beavatkozók,

benyújtott keresete tárgyában,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: R. Silva de Lapuerta tanácselnök, K. Lenaerts (előadó), a Bíróság elnökhelyettese, A. Arabadjiev, J. L. da Cruz Vilaça és C. Lycourgos bírák,

főtanácsnok: Y. Bot,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

* Az eljárás nyelve: francia.

tekintettel az írásbeli szakaszra,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Keresetében az Európai Parlament azt kéri, hogy a Bíróság semmisítse meg a lakosság egészségének az emberi fogyasztásra szánt vízben található radioaktív anyagokkal szembeni védelmére vonatkozó követelmények meghatározásáról szóló, 2013. október 22-i 2013/51/Euratom tanácsi irányelvet (HL L 296., 12. o.; a továbbiakban: megtámadott irányelv).

Jogi háttér

Az EAK-Szerződés

- 2 Az EAK-Szerződés II. címének „Egészségvédelem” címet viselő 3. fejezetében található EAK 30–EAK 32. cikk a következőképpen rendelkezik:

„30. cikk

A Közösségen belül alapvető előírásokat kell megállapítani a lakosság és a munkavállalók egészségének az ionizáló sugárzásból eredő kockázatokkal szembeni védelmére vonatkozóan.

Az »alapvető előírások« kifejezés alatt a következőket kell érteni:

- a) azok a megengedett legmagasabb dózisok, amelyeknél biztosított a megfelelő biztonság,
- b) a sugárterhelés és radioaktív szennyeződés legnagyobb megengedett szintje,
- c) a munkavállalók egészségügyi felülvizsgálatára vonatkozó alapelv;

31. cikk

Az alapvető előírásokat a Tudományos és Műszaki Bizottság által kinevezett, a tagállamok tudományos szakértőiből, így különösen népegészségügyi szakértőkből álló szakértőcsoport véleményének kikérését követően a Bizottság dolgozza ki. A Bizottság az alapvető előírásokra vonatkozóan köteles kikérni a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét.

Az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően a Tanács, a Bizottság javaslata alapján, miután az eljuttatta hozzá e bizottságok véleményét, minősített többséggel elfogadja az alapvető előírásokat.

32. cikk

A Bizottság vagy a tagállamok valamelyikének kérelmére az alapvető előírások a 31. cikkben megállapított eljárásnak megfelelően felülvizsgálhatók vagy kiegészíthetők.

Bizottság a tagállamok által benyújtott minden kérést megvizsgál.”

- 3 Az EAK 106a. cikk (3) bekezdése értelmében „[a]z E[U-S]zerződés és az E[UM-S]zerződés rendelkezései nem térhetnek el e szerződés rendelkezéseitől”.

A 98/83/EK irányelv

- 4 A 2009. június 18-i 596/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 188., 14. o.) módosított, az emberi fogyasztásra szánt víz minőségéről szóló, 1998. november 3-i 98/83/EK tanácsi irányelv (HL L 330., 32. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 4. kötet, 90. o.; a továbbiakban: 98/83 irányelv) 1. cikke a következőképpen szól:

„(1) Ezen irányelv az emberi fogyasztásra szánt víz minőségére vonatkozik.

(2) Ezen irányelv célja az emberi egészség megóvása az emberi fogyasztásra szánt víz szennyezettsége által okozott káros hatásoktól, a víz egészségességének és tisztaságának biztosítása által.”

- 5 A 98/83 irányelv „Minőségi előírások” címet viselő 5. cikkének (1) és (2) bekezdése kimondja:

„(1) A tagállamok meghatározzák az I. mellékletben foglalt, az emberi fogyasztásra szánt vízre alkalmazandó paraméterek értékeit.

(2) A fenti (1) bekezdésnek megfelelően meghatározott értékek nem lehetnek kevésbé szigorúak, mint az I. mellékletben foglaltak. Ami az I. melléklet C. részében foglalt paramétereket illeti, az értékeket csupán ellenőrzés céljából, illetve a 8. cikkben meghatározott kötelezettségek teljesítése végett kell rögzíteni.”

- 6 A 98/83 irányelv I. mellékletének az „Indikátor paraméterek” címet viselő C. része értelmében:

„[...]

Radioaktivitás

Paraméter	Határérték	Mértékegység	Megjegyzés
Trícium	100	Bq/l	8. és 10. megjegyzés
Teljes indikatív dózis	0,10	mSv/év	9. és 10. megjegyzés

[...]

8. *megjegyzés:* Az ellenőrzés gyakoriságát később határozza meg a II. melléklet.

9. *megjegyzés:* Kivéve a tríciumot, kálium-40-et, radont és a radon bomlástermékeit; az ellenőrzés gyakoriságát, az ellenőrzési módszereket és az ellenőrzési pontok legmegfelelőbb elhelyezkedését később határozza meg a II. melléklet.

10. *megjegyzés:* 1. A Bizottság elfogadja a 8. megjegyzésben előírt az ellenőrzés gyakoriságával, és a 9. megjegyzésben előírt az ellenőrzés gyakoriságával, az ellenőrzési módszerekkel és a II. mellékletben az ellenőrzési pontok legfontosabb elhelyezkedésével kapcsolatos javaslatokat. Az ezen irányelv nem alapvető fontosságú elemeinek kiegészítéssel történő módosítására irányuló ezen intézkedéseket a 12. cikk (3) bekezdésében említett, ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

A javaslatok kidolgozása során a Bizottságnak többek között figyelembe kell vennie a meglévő jogszabályok, illetve megfelelő ellenőrzési programok vonatkozó rendelkezéseit, beleértve az azokból származó ellenőrzési eredményeket is.

[...]”

A megtámadott irányelv

- 7 Mivel a lakosság egészségének az emberi fogyasztásra szánt vízben található radioaktív anyagokkal szembeni védelmére vonatkozó követelmények meghatározásáról szóló, 2012. március 28-i COM(2012) 147 végleges bizottsági javaslat az EAK 31. cikkén és az EAK 32. cikkén alapult, a Parlament a 2013. március 12-i jogalkotási állásfoglalásban jóváhagyta azon módosításokat, amelyek e jogalapnak az EUMSZ 192. cikk (1) bekezdésével való felváltására vonatkoztak.
- 8 A Tanács azonban elutasította a jogalap Parlament által javasolt módosítását, és 2013. október 22-én az EAK 31. cikk és az EAK 32. cikk alapján elfogadta a megtámadott irányelvet.
- 9 A megtámadott irányelv (1)–(5) preambulumbekézése kimondja:

„(1) A vízfogyasztás az egyik módja annak, hogy az emberi testbe radioaktív anyagok kerüljenek. A [munkavállalók és a lakosság egészségének az ionizáló sugárzásból származó veszélyekkel szembeni védelmét szolgáló alapvető biztonsági előírások megállapításáról szóló, 1996. május 13-i] 96/29/Euratom tanácsi irányelv [(HL L 159., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 2. kötet, 291. o.)] szerint az ionizáló sugárzás kockázatával járó tevékenységek következtében a lakosság egészét érő sugárterheléshez való hozzájárulást az ésszerűen elérhető legalacsonyabb szinten kell tartani.

(2) Az emberi fogyasztásra szánt víz minőségének az emberi egészséggel kapcsolatos jelentősége miatt indokolt közösségi szinten indikátor jellegű minőségi előírásokat meghatározni, és rendelkezni ezen előírások teljesülésének ellenőrzéséről.

(3) A 98/83/EK tanácsi irányelv [...] I. mellékletének C. része a radioaktív anyagokra vonatkozóan indikátor paramétereket, a II. melléklete pedig ehhez kapcsolódó ellenőrzési rendelkezéseket határoz meg. Az említett paraméterek azonban az E[A 30. cikkben] meghatározott alapvető előírások hatálya alá tartoznak.

(4) Az emberi fogyasztásra szánt víz radioaktívanyag-szintjének ellenőrzésére vonatkozó követelményeket ezért helyénvaló olyan külön jogszabályban elfogadni, amely biztosítja, hogy a sugárvédelmi jogszabályok az E[AK]-Szerződés keretében egységesek, koherensek és teljesek legyenek.

(5) Mivel a Közösség hatáskörébe tartozik a munkavállalók és a lakosság egészségének az ionizáló sugárzásból származó veszélyekkel szembeni védelmét szolgáló alapvető biztonsági előírások elfogadása, ezen irányelv rendelkezései elsőbbséget élveznek a 98/83/EK irányelvnek a lakosság egészségének az emberi fogyasztásra szánt vízben található radioaktív anyagokkal szembeni védelmére vonatkozó rendelkezéseivel szemben.”

- 10 A megtámadott irányelv 1. cikke értelmében:

„Ezen irányelv meghatározza a lakosság egészségének az emberi fogyasztásra szánt vízben található radioaktív anyagokkal szembeni védelmére vonatkozó követelményeket. Ez az irányelv megállapítja továbbá a radioaktív anyagok ellenőrzésének parametrikus értékeit, gyakoriságát és módszereit.”

- 11 A megtámadott irányelv 2. cikkének 3. pontja az „indikatív dózist” úgy határozza meg, mint az „emberi fogyasztásra szánt ivóvíz ellátó rendszerében kimutatott természetes és mesterséges eredetű radionuklidoknak az egy év alatt beépült lekötött effektív dózisa a trícium, a kálium-40, a radon és a radon rövid felezési idejű bomlástermékei kivételével”.
- 12 A megtámadott irányelv 5. cikkének (1) bekezdése értelmében „[a] tagállamok az I. mellékletnek megfelelően az emberi fogyasztásra szánt vízben található radioaktív anyagok ellenőrzésére vonatkozóan parametrikus értékeket állapítanak meg”.
- 13 A megtámadott irányelvnek „A radonra, tríciumra és az emberi fogyasztásra szánt víz indikatív dóziséra vonatkozó parametrikus értékek” címet viselő I. melléklete a következőképpen szól:

„	Paraméter	Parametrikus érték	Mértékegység	Megjegyzések
	Radon	100	Bq/l	(1. megjegyzés)
	Trícium	100	Bq/l	(2. megjegyzés)
	Indikatív dózis	0,10	mSv	

1. megjegyzés:

- a) A tagállamok a radonra vonatkozóan meghatározhatnak egy olyan szintet, amelyről úgy ítélik, hogy azt nem helyénvaló túllépni, és amely alatt folytatni kell a védelem optimalizálását, anélkül, hogy országos vagy regionális szinten veszélyeztetnék a vízellátást. Ez a szint meghaladhatja a 100 Bq/l-t, de kevesebbnek kell lennie, mint 1 000 Bq/l. A nemzeti jogszabályok egyszerűsítése érdekében a tagállamok dönthetnek úgy, hogy a parametrikus értéket ehhez a szinthez igazítják.
- b) Amennyiben a radon koncentrációja meghaladja az 1 000 Bq/l-t, sugárvédelmi alapon és további mérlegelés nélkül indokoltnak kell tekinteni a korrekciós intézkedéseket.

2. megjegyzés: A magas tríciumszint más mesterséges radionuklidok jelenlétére utalhat. Amennyiben a trícium koncentrációja meghaladja a megadott parametrikus értéket, szükséges az egyéb mesterséges radionuklidok jelenlétének vizsgálata.”

- 14 A megtámadott irányelv 6. cikkének (1) és (2) bekezdése értelmében:

„(1) A tagállamok megtesznek minden szükséges intézkedést annak biztosítására, hogy a II. mellékletben foglalt ellenőrzési stratégiákkal és gyakoriságokkal összhangban sor kerüljön az emberi fogyasztásra szánt vízben található radioaktív anyagok ellenőrzésére, annak vizsgálata érdekében, hogy a radioaktív anyagok értéke megfelel-e az 5. cikk (1) bekezdésében megállapított parametrikus értékeknek.

[...]

(2) Az indikatív dózis ellenőrzését a III. mellékletben meghatározott követelmények szerint kell elvégezni, és az analitikai módszerrel szembeni követelményeknek ezeknek kell megfelelniük.”

A Bíróság előtti eljárás és a felek kérelmei

- 15 A Bíróság elnöke 2014. május 14-i, május 28-i és június 26-i határozatával megengedte a Francia Köztársaság, a Bizottság és a Cseh Köztársaság beavatkozását a Tanács kérelmeinek támogatása végett.

- 16 A Parlament azt kéri, hogy a Bíróság:
- semmisítse meg a megtámadott irányelvet, és
 - a Tanácsot kötelezze a költségek viselésére.
- 17 A Cseh Köztársaság, a Francia Köztársaság és a Bizottság által támogatott Tanács azt kéri, hogy a Bíróság:
- utasítsa el a keresetet, és
 - a Parlamentet kötelezze a költségek viselésére.
- 18 A Francia Köztársaság és a Bizottság által támogatott Tanács másodlagosan azt kéri, hogy Bíróság, amennyiben helyt ad a keresetnek, tartsa fenn a megtámadott irányelv joghatásait az azt felváltó új szabályozás ésszerű időn belüli hatálybalépéséig.

A keresetről

- 19 A Parlament keresetének alátámasztására három jogalapra hivatkozik. Az első jogalap a megtámadott irányelv jogalapjának téves megválasztásán, a második a jogbiztonság elvének megsértésén, a harmadik az intézmények közötti jóhiszemű együttműködés EUSZ 13. cikk (2) bekezdésében foglalt elvének megsértésén alapul.

Az első, a megtámadott irányelv jogalapjának téves megválasztásán alapuló jogalapról

A felek érvei

- 20 A Parlament a megtámadott irányelv (3)–(5) preambulumbekkezdésére hivatkozással azt állítja, hogy a megtámadott irányelv fő célja megfelel az Európai Unió környezetpolitikája EUMSZ 191. cikk (1) bekezdésében felsorolt céljainak, különösen ami az emberi egészség védelmét és a természeti erőforrások körültekintő és ésszerű hasznosítását illeti. A megtámadott irányelvet tehát az EUMSZ 192. cikk (1) bekezdése alapján kellett volna elfogadni (lásd: Bizottság kontra Parlament és Tanács ítélet, C-411/06, EU:C:2009:518, 45–47. pont).
- 21 A Parlament azt állítja, hogy a 98/83 irányelv 1. cikkéből kiderül, hogy az irányelvben bevezetett szabályozás az emberi fogyasztásra szánt víz mindenféle szennyeződésére alkalmazandó, függetlenül annak forrásától. A megtámadott irányelv tehát megtöri a 98/83 irányelvben bevezetett szabályozás egységességét.
- 22 A Parlament szerint a COM(2012) 147 final bizottsági javaslat indokolásából kitűnik, hogy a Bizottság úgy véli, a 98/83 irányelv egyes rendelkezései, vagyis az I. mellékletének C. részében és a II. mellékletben foglalt rendelkezések, tulajdonképpen az EAK 30–32. cikk hatálya alá tartoznak. Az 596/2009 rendelet azonban a 98/83 irányelv I. mellékletének C. részébe beillesztette a radioaktív anyagokra vonatkozó 10. megjegyzést. Az 596/2009 rendelet az EK 175. cikk (1) bekezdésén – amely jelenleg az EUMSZ 192. cikk (1) bekezdése – alapult. Sem az uniós jogalkotó, sem a Bizottság nem tartotta ekkor szükségesnek, hogy e rendelet jogalapjai közé az EAK-Szerződés rendelkezéseit is felvegyék.
- 23 A jelen ügyben a Tanács – ahelyett, hogy a 98/83 irányelvet módosította volna a radioaktív anyagok parametrikus értékeire, illetve ezen anyagok ellenőrzésére vonatkozó rendelkezések beillesztésével – olyan javaslatot fogadott el, amely elferdíti az ezen irányelvben létrehozott egységes szabályozást.

- 24 A Parlament a válaszában azt is kifejti, hogy az álláspontja nem sérti az EAK 106a. cikk (3) bekezdésében kimondott elvet. A Parlament szerint ugyanis a megtámadott irányelv jogalapját az EUMSZ 192. cikk (1) bekezdésének kellett volna képeznie, mivel az a 98/83 irányelvvel létrehozott szabályozási keretbe illeszkedik. A megtámadott irányelvvel a Tanács, az EAK 31. cikk és az EAK 32. cikk alapján eljárva, a 98/83 irányelvben létrehozott keret egyik sajátos elemét illetően új szabályokat – azaz az emberi fogyasztásra szánt vízben jelen lévő radioaktív anyagokat érintő védelmi követelményeket – állapított meg, és így ezen irányelv céljával ellentétesen járt el. A megtámadott irányelv megfelelő jogalapjának meghatározásakor a Tanácsnak figyelembe kellett volna vennie először is azt, hogy a 98/83 irányelv az emberi egészség emberi fogyasztásra szánt víz szennyezettségéből származó negatív hatásokkal szembeni védelmének sarokkövét képezi, és másodsor azt, hogy a megtámadott irányelv éppen a 98/83 irányelvben létrehozott szabályozás egyik elemét érinti (lásd: Egyesült Királyság kontra Tanács ítélet, C-656/11, EU:C:2014:97, 50., 51., 64. és 66. pont).
- 25 A Tanács és a beavatkozók – miután emlékeztetnek arra, hogy EAK-Szerződés II. címe 3. fejezetének rendelkezéseit, többek között az EAK 31. cikket és az EAK 32. cikket, azok hatékony érvényesülése érdekében tágan kell értelmezni (Parlament kontra Tanács ítélet, C-70/88, EU:C:1991:373, 14. pont; Bizottság kontra Tanács ítélet, C-29/99, EU:C:2002:734, 78–80. pont; ČEZ-ítélet, C-115/08, EU:C:2009:660, 100. és 112. pont) – azzal érvelnek, hogy a megtámadott irányelv céljára és tartalmára tekintettel az jogszerűen alapul az EAK 31. cikken és az EAK 32. cikken.

A Bíróság álláspontja

- 26 Emlékeztetni kell arra, hogy az EAK 31. cikk értelmében a Tanács, a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően minősített többséggel elfogadja a lakosság és a munkavállalók egészségének az ionizáló sugárzásból eredő kockázatokkal szembeni védelmére vonatkozó, az EAK 30. cikkben említett alapvető előírásokat. Az EAK 32. cikk hozzáteszi, hogy Bizottság vagy a tagállamok valamelyikének kérelmére az alapvető előírások ugyanezen eljárásnak megfelelően felülvizsgálhatók.
- 27 Még ha a megtámadott irányelv preambuluma az EAK 31. cikkekre és EAK 32. cikkekre utal is, kizárólag az EAK 31. cikk lehetett az irányelv jogalapja, mivel az irányelv nem tartalmazza az EAK-Szerződés alapján korábban elfogadott alapvető előírások felülvizsgálatát.
- 28 Ami az EUMSZ 192. cikk (1) bekezdését illeti, ez kimondja, hogy a Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében határoz arról, hogy az Uniónak milyen lépéseket kell tennie az uniós környezeti célok elérése érdekében, amelyek magukban foglalják többek között az emberi egészség védelmét is.
- 29 Ami azt a kérdést illeti, hogy a megtámadott irányelv jogszerűen fogadható-e el az EAK 31. cikk alapján, az állandó ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy valamely uniós jogi aktus jogalapja megválasztásának olyan objektív elemeken kell alapulnia, amelyek alkalmasak arra, hogy bírósági felülvizsgálat tárgyát képezzék; ilyen elemnek számít többek között a jogi aktus célja és tartalma (lásd többek között: Parlament kontra Tanács ítélet, EU:C:1991:373, 9. pont; Parlament kontra Tanács ítélet, C-130/10, EU:C:2012:472, 42. pont; Bizottság kontra Tanács ítélet, C-137/12, EU:C:2013:675, 52. pont; Bizottság kontra Parlament és Tanács ítélet, C-43/12, EU:C:2014:298, 29. pont).
- 30 E tekintetben nincs jelentősége a más, adott esetben hasonló jellemzőkkel rendelkező uniós jogi aktusok elfogadása céljából választott jogalaprak, mivel valamely aktus jogalapját saját céljára és tartalmára tekintettel kell meghatározni (lásd: Egyesült Királyság kontra Tanács ítélet, EU:C:2014:97, 48. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). A Parlament tehát nem alapozhat semmilyen érvet azon körülményre, hogy a megtámadott irányelv bizonyos elemei azonosak a 98/83 irányelv I. mellékletének C. részében szereplőkkel, amely 98/83 irányelv az EK-Szerződés 130S. cikkének (1) bekezdésén – amely jelenleg az EUMSZ 192. cikk (1) bekezdése – alapult.

- 31 A jelen esetben meg kell állapítani, hogy a megtámadott irányelv célja – ahogy az az 1. cikkéből kitűnik – a lakosság egészségének az emberi fogyasztásra szánt vízben található radioaktív anyagokra vonatkozó követelmények meghatározásával való védelme. Az említett irányelv (1) és (2) preambulumbekzdése e tekintetben kifejti, hogy a vízfogyasztás az egyik módja annak, hogy az emberi testbe radioaktív anyagok kerüljenek, és hogy ezért indokolt közösségi szinten indikátorjellegű minőségi előírásokat meghatározni, és rendelkezni ezen előírások teljesülésének ellenőrzéséről.
- 32 A megtámadott irányelv által követett cél tehát megfelel az EAK 30. cikk értelmében vett alapvető előírás céljának, amely rendelkezés a lakosság egészségének az ionizáló sugárzásból eredő kockázatokkal szembeni védelmére irányul.
- 33 Ami a megtámadott irányelv tartalmát illeti, az irányelv meghatározza az emberi fogyasztásra szánt vízben található radioaktív anyagok ellenőrzésének parametrikus értékeit, gyakoriságát és módszereit. A megtámadott irányelv tartalma is megfelel az EAK 30. cikk értelmében vett alapvető előírás tartalmának, amely rendelkezés második albekezdésének a) pontja és a b) pontja az ionizáló sugárzást illetően meghatározza azokat a megengedett legmagasabb dózisokat, amelyeknél biztosított a megfelelő biztonság, valamint a sugárterhelés és radioaktív szennyeződés legnagyobb megengedett szintjét. Meg kell állapítani ráadásul, hogy a víz radioaktivitásának ellenőrzésére az EAK-Szerződés II. címe 3. fejezetének rendelkezései, többek között az EAK 30. cikk és EAK 31. cikk kifejezetten utalnak.
- 34 Ami a Parlament azon érvét illeti, amely szerint a megtámadott irányelv fő célja megfelel az Európai Unió környezetpolitikája EUMSZ 191. cikk (1) bekezdésében felsorolt céljainak, és így annak az EUMSZ 192. cikk (1) bekezdésén kellene alapulnia, kétségtelenül meg kell állapítani, hogy az EUMSZ 191. cikk (1) bekezdése értelmében az Unió környezetpolitikája hozzájárul a többek között az emberi egészség védelméhez.
- 35 A Bíróság azonban több ízben is kimondta, hogy az EAK-Szerződés II. címe 3. fejezetének rendelkezéseit azok hatékony érvényesülése érdekében tágan kell értelmezni (lásd nevezetesen: Bizottság kontra Tanács ítélet, EU:C:2002:734, 78. pont; ČEZ-ítélet, EU:C:2009:660, 100. pont). Az említett rendelkezések, többek között az EAK 30. cikk és az EAK 31. cikk célja tehát, hogy biztosítsák a lakosság egészségének következetes és hatékony védelmét az ionizáló sugárzás veszélyeivel szemben, függetlenül annak forrásától, és az e sugárzásnak kitett személykategóriáktól (Parlament kontra Tanács ítélet, EU:C:1991:373, 14. pont; ČEZ-ítélet, EU:C:2009:660, 112. pont).
- 36 Egyébiránt, amennyiben a Szerződésekben van speciálisabb rendelkezés, amelyet a szóban forgó jogi aktus jogalapjaként lehet használni, a jogi aktust arra kell alapozni (lásd: Bizottság kontra Tanács ítélet, C-338/01, EU:C:2004:253, 60. pont; Bizottság kontra Tanács ítélet, C-533/03, EU:C:2006:64, 45. pont).
- 37 Márpedig az EAK 31. cikk a lakosság egészségének az emberi fogyasztásra szánt vízben található radioaktív anyagokkal szembeni védelmét illetően speciálisabb jogalap, mint az EUMSZ 192. cikk (1) bekezdéséből következő általános jogalap. Az EAK-Szerződés ugyanis több olyan szabályt is tartalmaz, amely pontosan a lakoságnak és a környezetnek az ionizáló sugárzással szembeni védelmére vonatkozik (ČEZ-ítélet, EU:C:2009:660, 83. pont).
- 38 Mindenesetre, ha az az egyszerű állítás, amely szerint a radioaktív anyagokkal kapcsolatos jogi aktus érinti az emberi egészség EUMSZ 191. cikk (1) bekezdése értelmében vett védelmét, elegendő lenne annak elfogadásához, hogy az EUMSZ 192. cikk (1) bekezdése az említett jogi aktus megfelelő jogalapja, az EAK 31. cikk többé nem lehetne közösségi fellépés jogalapja, mivel az EAK 30. cikk értelmében vett alapvető előírások célja természetszerűleg az emberi egészség védelme. A Parlament érvelése tehát megsérti nemcsak az EAK 31. cikk hatékony érvényesülését – amely rendelkezés speciálisabb jogalap, mint az EUMSZ 192. cikk (1) bekezdése –, hanem az EAK 106a. cikk, (3) bekezdésében foglalt elvet is, amely szerint az EUM-Szerződés rendelkezései nem térhetnek el az EAK-Szerződés rendelkezéseitől.

- 39 A fentiekből következik, hogy a megtámadott irányelvet jogszerűen fogadták el az EAK 31. cikk alapján.
- 40 Az első, a megtámadott irányelv jogalapjának téves megválasztásán alapuló jogalapot tehát el kell utasítani.

A második, a jogbiztonság elvének megsértésén alapuló jogalapról

A felek érvei

- 41 A Parlament azt állítja, hogy a Tanács jogbizonytalanságot teremtett, mivel a megtámadott irányelv elfogadásával együtt nem helyezte hatályon kívül a 98/83 irányelvnek a radioaktív anyagokra vonatkozó részét. Kifejezett hatályon kívül helyezés hiányában ezen irányelv I. melléklete C. részének parametrikus értékei továbbra is hatályban vannak, ugyanúgy, mint a megtámadott irányelv parametrikus értékei. Ez vonatkozik a Bizottságnak a 98/83 irányelv I. melléklete C. részének 10. megjegyzésében adott azon felhatalmazásra, hogy az ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban intézkedéseket fogadjon el. A két szabályozás – a megtámadott irányelv és a 98/83 irányelv – egymás melletti létezése sérti a jogbiztonságot.
- 42 A megtámadott irányelv (5) preambulumbekzdése, amely szerint a megtámadott irányelv rendelkezései elsőbbséget élveznek a 98/83/EK irányelv rendelkezéseivel szemben, önmagában nem elegendő a jogbizonytalanság megszüntetésére. A két, ugyanazon célra – vagyis a lakosság egészségének az emberi fogyasztásra szánt vízben található radioaktív anyagokkal szembeni védelmére – irányuló, azonban különböző tartalmú jogszabály egymás melletti létezése olyan bizonytalan helyzetet teremt, amely nem szüntethető meg a *lex specialis derogat legi generali* elvre való utalással. Mindenesetre a tagállamok a 98/83 irányelv alapján továbbra is kötelesek hatályban tartani az ezen irányelv I. melléklete C. részének és II. mellékletének átültetése érdekében elfogadott rendelkezéseket, és e kötelezettség megsértésére bármely érdekelt hivatkozhat a hatáskörrel rendelkező nemzeti bíróságok előtt. E kötelezettség csak a szóban forgó rendelkezések kifejezett – az EUMSZ 192. cikk (1) bekezdéséből eredő jogalap használatát igénylő – hatályon kívül helyezésével szüntethető meg. Márpedig a megtámadott irányelvből egyértelműen kitűnik, hogy az említett rendelkezések hatályon kívül helyezéséről nem egyszerűen elfeledkeztek. A Parlament szerint egyébiránt nem engedhető meg, hogy valamely jogi aktus megalkotója a *lex specialis derogat legi generali* elvvel igazolja két, általa létrehozott jogi aktus közötti összeütközést.
- 43 A Tanács és a beavatkozók emlékeztetnek arra, hogy a megtámadott irányelv (5) preambulumbekzdése egyértelműen megjelöli, hogy ezen irányelv rendelkezései elsőbbséget élveznek a 98/83/EK irányelv rendelkezéseivel szemben, ami a lakosság egészségének az emberi fogyasztásra szánt vízben található radioaktív anyagokkal szembeni védelmével kapcsolatos követelményeket illeti.
- 44 Következésképpen egyáltalán nem félreérthető a megtámadott irányelv és a 98/83 irányelv rendelkezései közötti kapcsolat. A jogbiztonság elvének megfelelően a tagállamok, mint a megtámadott irányelv címzettjei, meg tudják állapítani az őket terhelő kötelezettségeket.

A Bíróság álláspontja

- 45 Az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében a jogbiztonság elve megköveteli, hogy a jogszabályok egyértelműek, pontosak és hatásikat illetően előre láthatók legyenek annak érdekében, hogy az érintettek az uniós joggal kapcsolatos helyzetekben és jogviszonyokban eligazodhassanak (lásd: France Télécom kontra Bizottság ítélet, C-81/10 P, EU:C:2011:811, 100. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; LVK–56-ítélet, C-643/11, EU:C:2013:55, 51. pont).

- 46 A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy nincs ellentmondás a megtámadott irányelv és a 98/83 irányelv kapcsolatában. A megtámadott irányelv ugyanis az I. mellékletében pontosan ugyanazokat a parametrikus értékeket határozza meg, mint amelyeket a 98/83 irányelv I. mellékletének C. pontja, vagyis a tríciumra 100 Bq/l-t, a radioaktivitás teljes indikatív dóziséra pedig évente 0,10 mSv-t.
- 47 Ebből következik, hogy jöllehet a megtámadott irányelv és a 98/83 irányelv az emberi fogyasztásra szánt vízben található radioaktív anyagokra vonatkozó jogi szabályokat tartalmaz, a két rendszer egymás melletti létezése nem érinti az alkalmazandó szabályok egyértelmű, pontos és előre látható voltát.
- 48 Egyébiránt rá kell mutatni, hogy bár a megtámadott irányelv új – többek között a radonra vonatkozó – szabályokat tartalmaz, mivel e szabályok csak a megtámadott irányelvben szerepelnek, az említett szabályok egyértelmű, pontos és előre látható jellegét sem érintheti a jogi szabályozásoknak a megtámadott irányelvből és a 98/83 irányelvből következő egymás melletti létezése.
- 49 Végül meg kell állapítani, hogy a 98/83 irányelvhez képest, amely általánosságban az emberi fogyasztásra szánt víz minőségére vonatkozik, a megtámadott irányelv *lex specialist* képez, ami a lakosság egészségének az ilyen vízben található radioaktív anyagokból eredő kockázatokkal szembeni védelmét illeti. Márpedig, ellentétben azzal, amit a Parlament állít, a *lex specialis derogat legi generali* elv akkor is alkalmazandó, amikor a *lex generalis* és a *lex specialis* ugyanattól az intézménytől származik.
- 50 Következésképpen, ha a Parlament által először a beavatkozási beadványokra adott észrevételekben megfogalmazott állítás – amely szerint az érintett jogi aktusok normatív tartalma eltér – helyes, a megtámadott irányelv rendelkezései elsőbbséget élveznek a 98/83 irányelv rendelkezései felett az érintett két irányelvben létrehozott szabályozások összeegyeztethetlensége esetén, ahogy azt a megtámadott irányelv (5) preambulumbekzdése kifejezetten megerősíti.
- 51 Ilyen körülmények között nem állapítható meg a jogbiztonság elvének megsértése.
- 52 Ennélfogva a második jogalapnak nem lehet helyt adni.

A második, az intézmények közötti jóhiszemű együttműködés EUSZ 13. cikk (2) bekezdésében megfogalmazott elvének megsértésén alapuló jogalapról

A felek érvei

- 53 A Parlament úgy érvel, hogy egyetlen elfogadható jogi ok nem hozható fel annak alátámasztására, hogy az emberi fogyasztásra szánt vízben található radioaktív anyagokra az EAK-Szerződés alapján olyan külön szabályozást hozzanak létre, amelynek tárgyát képező rendelkezések megegyeznek a 98/83 irányelv I. mellékletének C. részében és II. mellékletében foglalt védelmi és ellenőrzési rendelkezésekkel. Ez utóbbi rendelkezések kétségtelenül vonatkoznak a sugárvédelemre, azonban azok a védelmi intézkedések 98/83 irányelvvel létrehozott általános keretének csupán egyik elemét képezik, amely intézkedések végső célja ugyanaz, mint e rendelkezéseké, nevezetesen az EUMSZ 191. cikk (1) bekezdésében felsorolt környezetvédelem és az emberi egészség védelme.
- 54 A Parlament emlékeztet arra, hogy a jogalap megválasztása semmi esetre sem alapulhat a szóban forgó jogi aktus elfogadásakor követendő eljárással vagy a már elfogadott jogi aktusra alkalmazandó szabályozással kapcsolatos megfontolásokon (Bizottság kontra Tanács ítélet, EU:C:2013:675, 74. pont). Márpedig valamely hatályos jogalkotási aktus egyik – az aktus általános rendszerében nyilvánvalóan kiegészítő jellegű – elemének annak érdekében való mesterséges elhatárolása, hogy valamely különálló, eltérő jogalap és más jogi szabályozás alá tartozó jogi aktus tárgyává tegyék, az intézmények közötti jóhiszemű együttműködés EUSZ 13. cikk (2) bekezdésében megfogalmazott elve megsértésének minősül.

- 55 A beavatkozási beadványokkal kapcsolatos észrevételeiben a Parlament azt is kifejti, hogy a jóhiszemű együttműködésre vonatkozó kötelezettség tiszteletben tartása érdekében először az EUMSZ 192. cikk (1) bekezdése alapján és rendes jogalkotási eljárásban részben hatályon kívül kellett volna helyezni a 98/83 irányelvet, ami lehetővé tette volna valamennyi érintett intézmény számára az azon kérdésben való állásfoglalást, hogy jogilag helyes és politikailag megfelelő-e az emberi fogyasztásra szánt vízben található radioaktív szennyezésre vonatkozó rendelkezések 98/83 irányelvből a célból való kiemelése, hogy az EAK-Szerződésen alapuló önálló jogi aktus tárgyává tegyék.
- 56 A Tanács és a beavatkozók azt állítják, hogy a megtámadott irányelv nem sérti az EUSZ 13. cikk (2) bekezdését.

A Bíróság álláspontja

- 57 Az EUSZ 13. cikk (2) bekezdése értelmében az intézmények jóhiszeműen és kölcsönösen együttműködnek egymással.
- 58 E jóhiszemű együttműködésnek azonban tiszteletben kell tartania a Szerződésben az egyes intézményekre ruházott hatáskörök korlátait. Az EUSZ 13. cikk (2) bekezdéséből eredő kötelezettség nem módosíthatja az említett hatásköröket.
- 59 Ami azt a kérdést illeti, hogy a Tanács a megtámadott irányelv elfogadásával megsértette-e a jóhiszemű együttműködés elvét, emlékeztetni kell arra, hogy – amint azt a jelen ítélet 39. pontja megállapítja – a megtámadott irányelv megfelelő jogalapon, nevezetesen az EAK 31. cikkben alapult.
- 60 Az a tény, hogy a megtámadott irányelv elfogadása érdekében a Parlamenttel konzultációt folytattak, és az nem a rendes jogalkotási eljárás alapján társjogalkotóként járt el, kizárólag a Szerződés megalkotóinak a választásából, és nem a jóhiszemű együttműködés elvének megsértéséből következik (lásd ebben az értelemben: Parlament kontra Tanács ítélet, EU:C:2012:472, 82. pont).
- 61 Végül a Parlament azon érve sem fogadható el, miszerint a megtámadott irányelv elfogadása előtt a 98/83 irányelvet az EUMSZ 192. cikk (1) bekezdése alapján és az EUM-Szerződés rendes jogalkotási eljárásra vonatkozó rendelkezéseinek tiszteletben tartásával részben hatályon kívül kellett volna helyezni.
- 62 A Parlament álláspontja ugyanis annak elfogadását jelenti, hogy a Tanácsra az EAK 30. cikkben és az EAK 31. cikkben ráruházott hatáskörök Tanács általi gyakorlása a Parlament előzetes beleegyezéséhez kötött, miközben e rendelkezések csupán konzultatív szerepet ismernek el a Parlament számára. Márpedig, ahogy az a jelen ítélet 58. pontjából kitűnik, azon hatáskörök, amelyeket a Parlament és a Tanács az EAK 30. cikkből és az EAK 31. cikkből eredeztet, nem korlátozhatók vagy terjeszthetők ki a jóhiszemű együttműködés elvére hivatkozással.
- 63 Ennélfogva a harmadik jogalapot el kell utasítani.
- 64 A fenti megfontolásokból következik, hogy a keresetet teljes egészében el kell utasítani.

A költségekről

- 65 Az eljárási szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése alapján a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A Parlamentet, mivel pervesztes lett, a Tanács kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.
- 66 Az eljárási szabályzat 140. cikkének (1) bekezdésével összhangban a Cseh Köztársaság, a Francia Köztársaság és a Bizottság maguk viselik saját költségeiket.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

- 1) **A Bíróság a keresetet elutasítja.**
- 2) **A Bíróság az Európai Parlamentet kötelezi a költségek viselésére.**
- 3) **A Cseh Köztársaság, a Francia Köztársaság és az Európai Bizottság maguk viselik saját költségeiket.**

Aláírások